

Review article

**PUBLIC ECONOMICS AND THE ROLE OF GOVERNMENTS
IN MANAGING SPORTS EVENT PROGRAM BROADCASTING**

Thanavutd CHUTIPHONGDECH¹ *และ Chutima PLOYCHANKUL²¹*Sports Management Program, Faculty of Sports Science, Chulalongkorn University*²*Department of Hospitality and Tourism Management, International College for Sustainability Studies,**Srinakharinwirot University*

ABSTRACT

Although the FIFA World Cup 2022 has come to an end, the chaos caused by the questions raised and asked by society about a government's roles and responsibilities in managing sports event broadcasting continues to be present and pervasive. To answer such questions, the article aims at reviewing literature related to the roles and responsibilities of a government in sports event broadcasting management toward the public interest. By examining the lessons learned through the lens of best practice countries using public economics framework, European countries, England, Norway, Canada, Australia, and Singapore are investigated. It is to provide directions of sports-management-related public policy and implications for relevant government agencies.

(Journal of Sports Science and Technology 2023;23 (1): 18-35)

(Received: 4 February 2023, Revised: 20 June 2023, Accepted: 22 June 2023)

KEYWORDS: Sports Broadcasting Right/ Sports Event Program/ Sports Management/ Public Economics/

Public Policy

***Corresponding author:** Thanavutd CHUTIPHONGDECH

Sports Management Program, Faculty of Sports Science, Chulalongkorn University

254 Pathum Wan, Bangkok, 10330

Email: Thanavutd.C@chula.ac.th

บทความปริทัศน์

ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์สาธารณะกับบทบาทของภาครัฐในการจัดการการออกอากาศรายการงานกิจกรรมกีฬา

ธัญวดี ชูติพงศ์เดช^{1,*} และ ชูติมา พลอยจันทร์กุล²

¹แขนงวิชาการจัดการการกีฬา คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

² สาขาการจัดการภาคบริการและการท่องเที่ยว วิทยาลัยนานาชาติเพื่อศึกษาความยั่งยืน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

บทคัดย่อ

แม้การแข่งขันฟุตบอลโลกครั้งที่ 22 ได้ดำเนินการแข่งขันเสร็จสิ้นไปแล้ว แต่ความวุ่นวายอันเนื่องมาจากการตั้งข้อคำถามถึงบทบาทของภาครัฐในการจัดการการออกอากาศรายการงานกิจกรรมกีฬายังคงปรากฏให้เห็นตามสื่อต่าง ๆ อย่างแพร่หลาย ดังนั้นเพื่อตอบประเด็นคำถามดังกล่าว บทความปริทัศน์นี้มีวัตถุประสงค์ในการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับบทบาทของภาครัฐที่มีต่อสาธารณชนในการจัดการสิทธิในการถ่ายทอดงานกิจกรรมกีฬาต่าง ๆ โดยอาศัยกรอบแนวคิดของเศรษฐศาสตร์สาธารณะด้วยการถอดบทเรียนผ่านมุมมองจากประเทศตัวอย่าง อาทิ กลุ่มประเทศในสหภาพยุโรป อังกฤษ นอร์เวย์ แคนาดา ออสเตรเลีย และสิงคโปร์ ทั้งนี้เพื่อให้ทิศทางและข้อเสนอแนะเชิงนโยบายด้านการจัดการกีฬาแก่หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง

(วารสารวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการกีฬา 2566; 23(1): 18-35)

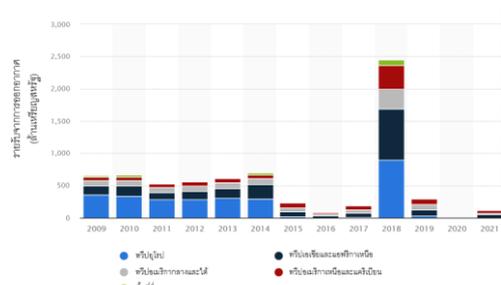
คำสำคัญ: สิทธิในการถ่ายทอดกีฬา/ รายการงานกิจกรรมกีฬา/ การจัดการกีฬา/ เศรษฐศาสตร์สาธารณะ/

นโยบายสาธารณะ

บทนำ

การถ่ายทอดการแข่งขันฟุตบอลโลกครั้งที่ 22 (FIFA World Cup 2022) ซึ่งจัดขึ้นที่ประเทศกาตาร์ (Qatar) ได้ก่อให้เกิดข้อคำถามทั้งจากภาคเอกชนและภาคประชาสังคมถึงประเด็นการจรรยาบรรณในการออกอากาศ (Broadcasting Right) และแม้ว่างานกิจกรรมกีฬาดังกล่าวได้ดำเนินการแข่งขันเสร็จสิ้นไปแล้วตั้งแต่วันที่ 18 ธันวาคม พ.ศ. 2565 หากแต่ประเด็นข้อสงสัยและความวุ่นวายอันเนื่องมาจากการจรรยาบรรณในการออกอากาศที่ดำเนินการโดยการกีฬาแห่งประเทศไทย (กกท.) ในฐานะผู้จัดสรรสิทธิการแข่งขันกับสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ หรือ กสทช. (National Broadcasting and Telecommunication Commission) ในฐานะหน่วยงานที่กำกับดูแลกองทุนวิจัยและพัฒนากิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม เพื่อประโยชน์สาธารณะ (กทปส.) ยังคงได้รับการกล่าวถึงตามสื่อออนไลน์อย่างแพร่หลายในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับความไม่ยุติธรรมและบทบาทของภาครัฐที่ชัดเจนในการจัดการการถ่ายทอดการแข่งขันฟุตบอลโลกครั้งที่ 22¹

ในทางวิชาการนั้น องค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับบทบาทของภาครัฐกับการจัดการสิทธิการออกอากาศรายการงานกิจกรรมกีฬา (Sports Event Broadcasting) เริ่มมีให้เห็นในวารสารวิชาการต่างประเทศตั้งแต่ช่วงปี พ.ศ. 2535² เนื่องมาจากการเติบโตของอุปสงค์การรับชมกีฬา (Demand for Sport Broadcasting) ของแฟนกีฬาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันประกอบกับการพัฒนาทางเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับช่องทางการออกอากาศที่มีความหลากหลายมากขึ้นจากการเผยแพร่รายการงานกิจกรรมกีฬาผ่านทางวิทยุหรือโทรทัศน์ได้พัฒนามาเป็นการออกอากาศผ่านช่องทางดิจิทัลในรูปแบบต่าง ๆ อาทิ สื่อสังคมออนไลน์ การรับชมผ่านระบบดาวเทียม การแพร่ภาพผ่านระบบอินเทอร์เน็ต เป็นต้น³ ด้วยรูปแบบการออกอากาศที่มีความหลากหลายประกอบกับความต้องการการรับชมกีฬาที่เพิ่มสูงขึ้นส่งผลให้มูลค่าลิขสิทธิ์ในการถ่ายทอดรายการงานกิจกรรมกีฬาที่มีมูลค่าสูงขึ้นอย่างก้าวกระโดด⁴ ดังนั้นจึงไม่น่าแปลกใจที่การเพิ่มขึ้นของมูลค่าลิขสิทธิ์การถ่ายทอดรายการงานกิจกรรมกีฬาจะส่งผลให้ต้นทุนของแฟนกีฬาในการรับชมรายการงานกิจกรรมกีฬา (Cost per View) เพิ่มขึ้นตามไปด้วย⁵ โดยเฉพาะรายการงานกิจกรรมกีฬาที่เป็นที่นิยม อาทิ งานมหกรรมกีฬาโอลิมปิก (Olympics) หรือการแข่งขันฟุตบอลโลกซึ่งเป็นหนึ่งในรายการงานกิจกรรมกีฬาที่มีมูลค่าลิขสิทธิ์ในการถ่ายทอดสูงที่สุดในโลก (ภาพที่ 1)⁶

ภาพที่ 1 มูลค่าลิขสิทธิ์ในการถ่ายทอดรายการการแข่งขันฟุตบอลโลกระหว่างปีพุทธศักราช 2552-2564 แบ่งแยกตามภูมิภาค

ที่มา: Boyle, Haynes⁶ และ Statista⁷

ต้นทุนที่เพิ่มสูงขึ้นในการรับชมรายการงานกิจกรรมกีฬานำมาซึ่งคำถามจากภาคประชาสังคมในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับบทบาทของภาครัฐในการกำหนดและดำเนินนโยบายสาธารณะ (Public Policy) เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงการรับชมรายการงานกิจกรรมกีฬาได้อย่างทั่วถึง โดยเฉพาะในบางประเทศที่การกีฬามีความเชื่อมโยงกับลักษณะทางวัฒนธรรมของคนในชาติและเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานในการรับรู้และเข้าถึง (Cultural Citizen) ⁸ รวมถึงกลุ่มประเทศที่กีฬามีความสำคัญในฐานะที่เป็นเครื่องมือในการสร้างชาติ ⁹ โดยหนึ่งในกรอบทฤษฎีที่ช่วยในการกำหนดทิศทางของภาครัฐในการกำหนดนโยบายสาธารณะเพื่อจัดสรรทรัพยากรและรักษาผลประโยชน์ของประชาชน ได้แก่ แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐศาสตร์สาธารณะ (Public Economics) ซึ่งเป็นกรอบแนวคิดที่ได้รับการยอมรับในทางวิชาการเพื่อตอบคำถามว่าภาครัฐควรมีบทบาทอย่างไรในการผลิต รวมถึงกระจายสินค้าและบริการเพื่อสร้างประโยชน์สูงสุดให้แก่ประชาชนในสังคม

แม้งานศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบทบาทของภาครัฐในการดำเนินนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการการออกอากาศงานกิจกรรมกีฬาภายใต้กรอบแนวคิดเศรษฐศาสตร์สาธารณะจะพอมิให้เห็นในวารสารวิชาการต่างประเทศอยู่บ้าง หากแต่ประเด็นดังกล่าวยังขาดงานศึกษาที่มุ่งนำเสนอการรวบรวมวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการถอดบทเรียน (Lesson Learned) จากกลุ่มประเทศที่มีพัฒนาการด้านนโยบายสาธารณะด้านการจัดการการถ่ายทอดรายการงานกิจกรรมกีฬา ⁴ เพื่อให้ผู้กำหนดนโยบายได้เห็นภาพรวมของทิศทางในการกำหนดนโยบายสาธารณะ ดังนั้นเพื่อเติมช่องว่างทางการวิจัยและให้ประเด็นดังกล่าวมีความชัดเจนในทางวิชาการ บทความปริทัศน์นี้จึงมีวัตถุประสงค์ในการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับบทบาทของภาครัฐในการจัดการสิทธิในการถ่ายทอดงานกิจกรรมกีฬาผ่านมุมมองจากประเทศตัวอย่าง อาทิ กลุ่มประเทศในสหภาพยุโรป อังกฤษ นอร์เวย์ แคนาดา ออสเตรเลีย และสิงคโปร์ เป็นต้น ¹⁰ โดยอาศัยการสืบค้นบทความจากวารสารวิชาการต่างประเทศในฐานข้อมูล Scopus ระหว่างช่วงปีพุทธศักราช 2545-2565 ทั้งนี้เพื่อนำเสนอข้อเสนอแนะเชิงนโยบายให้กับหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง

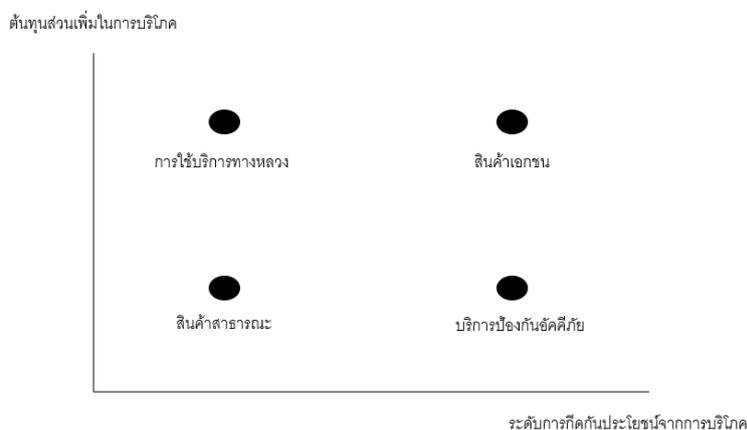
บทความนี้มีการเรียงลำดับเนื้อหาดังต่อไปนี้ ส่วนที่หนึ่งกล่าวถึงที่มาและความสำคัญของบทบาทของภาครัฐในการจัดการการถ่ายทอดรายการงานกิจกรรมกีฬา ส่วนที่สองอธิบายกรอบทฤษฎีว่าด้วยเศรษฐศาสตร์สาธารณะซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญในการอธิบายบทบาทของภาครัฐในการจัดการการถ่ายทอดรายการงานกิจกรรมกีฬา ส่วนที่สามอภิปรายผลจากการทบทวนวรรณกรรมในประเด็นเรื่องบทบาทของภาครัฐในการจัดการการถ่ายทอดงานกิจกรรมกีฬาและส่วนสุดท้ายนำเสนอบทสรุปและข้อเสนอแนะเชิงนโยบายสำหรับหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง

รายการงานกิจกรรมกีฬาและกรอบทฤษฎีว่าด้วยเศรษฐศาสตร์สาธารณะ

หากกล่าวถึงประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการจัดสรรทรัพยากร (Resource Allocation) เพื่อสร้างประโยชน์หรือสวัสดิการสูงสุดให้แก่ประชาชนในสังคมแล้ว แนวคิดทางด้านเศรษฐศาสตร์สาธารณะ (Public Economics) เป็นแนวคิดที่ได้รับการยอมรับในการตอบคำถามว่า ภาครัฐควรมีบทบาทในการผลิตหรือกระจายสินค้าและบริการ รวมถึงจัดการรายการงานกิจกรรมกีฬาอย่างไรเพื่อสร้างประโยชน์สูงสุดให้กับภาคประชาสังคม ¹¹

กรอบแนวคิดเศรษฐศาสตร์สาธารณะ (Theory of Public Economics) เป็นแขนงหนึ่งในสาขาเศรษฐศาสตร์ซึ่งบุกเบิกโดย Richard Abel Musgrave ผู้ซึ่งอธิบายแนวคิดสินค้าสาธารณะ (Public Goods) หรือสินค้าและบริการที่ผลิต

โดยภาครัฐเนื่องจากเป็นประเภทสินค้าที่ไม่มีกำไรและภาคเอกชนไม่ต้องการผลิต เช่น การป้องกันประเทศ การดำเนินความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ รวมถึงการออกอากาศรายการงานกิจกรรมกีฬาที่ไม่ช่วยสร้างรายรับให้กับภาคเอกชน เป็นต้น⁽¹²⁾ โดยทฤษฎีเศรษฐศาสตร์สาธารณะจำแนกประเภทสินค้าและบริการโดยอาศัยคุณลักษณะของการบริโภคสินค้าสองประการ (ภาพที่ 2) ดังต่อไปนี้

ภาพที่ 2 การจำแนกประเภทของสินค้าตามทฤษฎีสินค้าสาธารณะ

ที่มา: Stiglitz and Rosengard (12)

1) ระดับการกีดกันในการบริโภค (Rivalrousness) หรือระดับความสามารถในการบริโภคร่วมกัน (Joint Consumption) หมายถึงการบริโภคสินค้าและบริการที่หากมีผู้บริโภคคนหนึ่งกำลังบริโภคอยู่ ผู้บริโภคอีกคนจะไม่สามารถบริโภคได้ เช่น หากผู้บริโภค i กำลังจะดื่มเครื่องดื่มเกลือแร่ขวดหนึ่ง ผู้บริโภค j จะไม่สามารถดื่มเครื่องดื่มเกลือแร่ขวดนั้นได้ ซึ่งหากผู้บริโภค j ต้องการจะบริโภคเครื่องดื่มเกลือแร่อีก 1 ขวด ก็ต้องเสียต้นทุนส่วนเพิ่มในการบริโภค (Marginal Cost of Use) ลักษณะของสินค้าประเภทนี้เรียกว่ามีการประกบกันในการบริโภค ในทางตรงกันข้ามหากผู้บริโภค i และผู้บริโภค j อาศัยอยู่ในประเทศหนึ่งที่มีการจัดตั้งกองกำลังทหารเพื่อปกป้องสิทธิของคนในประเทศนั้น ดังนั้นผู้บริโภค i และผู้บริโภค j ต่างก็จะได้รับความคุ้มครองกันทั้งคู่ รวมไปถึงคนอื่น ๆ ในประเทศนั้นด้วย ซึ่งแม้จะมีผู้บริโภครายใหม่เกิดขึ้นเพิ่มขึ้นในประเทศนั้น ต้นทุนของการคุ้มครองประเทศของกองกำลังทหารจากการที่มีประชากรเพิ่มขึ้นในชาติจึงมีค่าเท่ากับศูนย์ (Zero Marginal Cost of Use) หรือไม่มีระดับการประกบกันในการบริโภคนั่นเอง

2) ระดับการกีดกันประโยชน์จากการบริโภค (Excludability) หมายถึงการกีดกันประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการบริโภคสินค้าและบริการยกตัวอย่างเช่น หากผู้บริโภค i ต้องการใช้บริการศูนย์บริการทางกรีกกีฬา (Sport Complex) แห่งหนึ่งซึ่งหากผู้บริโภค i ไม่มีการจ่ายค่าใช้บริการ ผู้บริโภค i จะไม่สามารถเข้ารับบริการจากศูนย์บริการทางกรีกกีฬาได้เลย โดยลักษณะของสินค้าที่มีการกำหนดราคา (Price) เข้ามาเกี่ยวข้องเรียกว่า มีระดับของการกีดกันประโยชน์จากการบริโภคสินค้าและบริการ

ซึ่งเมื่อนำคุณลักษณะของสินค้าและบริการทั้งสองประการมาเป็นเกณฑ์จะสามารถแบ่งประเภทสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการออกอากาศรายการงานกิจกรรมกีฬาได้สองประเภท¹³ ดังต่อไปนี้

- สินค้าเอกชน (Private Goods) หมายถึงสินค้าที่เป็นปรปักษ์ต่อการบริโภคและสามารถกีดกันไม่ให้ได้รับประโยชน์จากการบริโภคสินค้าและบริการได้อันได้แก่ สินค้าที่มีการผลิตอยู่ทั่วไปในระบบเศรษฐกิจ ยกตัวอย่างเช่น อาหาร น้ำดื่ม ไฟฟ้า น้ำประปา การให้บริการด้านสุขภาพ การบริการด้านการศึกษา การแพรวภาพรายการงานกิจกรรมกีฬาที่ดำเนินการโดยเอกชนและมีการเรียกเก็บค่าสมาชิก (Subscription TV) เป็นต้น
- สินค้าสาธารณะแบบบริสุทธิ์ (Pure Public Goods) หมายถึงสินค้าและบริการที่ไม่เป็นปรปักษ์ต่อการบริโภค (Non-rivaling) และไม่สามารถกีดกันการบริโภคสินค้าและบริการได้ (Non-excluding) ยกตัวอย่างเช่น การป้องกันประเทศ (National Defense) การดำเนินนโยบายสาธารณะ แสงไฟตามท้องถนน รวมถึงการแพรวภาพงานกิจกรรมกีฬาที่ดำเนินการโดยภาครัฐ เป็นต้น กล่าวคือ หากภาครัฐทำการแพรวภาพรายการงานกิจกรรมกีฬาผ่านทางโทรทัศน์ การรับชมของแฟนกีฬา 1 คน จะไม่สามารถกีดกันการรับชมของแฟนกีฬาคนอื่น ๆ ในสังคมได้ ดังนั้นต้นทุนส่วนเพิ่มในการรับชมรายการงานกิจกรรมกีฬาจึงมีค่าเท่ากับศูนย์ (หรือไม่มีเสียค่าใช้จ่ายในการรับชม หรือ Free-to-Air TV)

ในทางทฤษฎีเศรษฐศาสตร์ การผลิตสินค้าและบริการควรได้รับการกำหนดโดยดุลยภาพของตลาด (Market Equilibrium) ตามกลไกตลาด (Market Mechanism) อย่างไรก็ตามในการผลิตสินค้าและบริการบางประเภทที่สร้างประโยชน์ให้เกิดขึ้นกับประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศ หากมีการปล่อยให้กลไกตลาดทำงานอาจก่อให้เกิดการผลิตสินค้าและบริการประเภทดังกล่าวน้อยเกินไป (Undersupply) หรือเรียกว่า เป็นปรากฏการณ์ความล้มเหลวของกลไกตลาด (Market Failure) ดังนั้นเพื่อแก้ปัญหาดังกล่าวภาครัฐจึงต้องเข้ามามีบทบาทในการแทรกแซงกลไกตลาด (Market Intervention) เพื่อช่วยให้การผลิตหรือกระจายสินค้าและบริการประเภทดังกล่าวเพียงพอต่อความต้องการของประชาชนในประเทศ โดยเหตุผลสำคัญที่ภาครัฐ (Government Legitimization) ควรจะมีบทบาทในการเข้ามาแทรกแซงตลาดนั้นมักเป็นการผลิตหรือการกระจายสินค้าและบริการ (Public Goods) ที่เกี่ยวข้องกับการบริการสาธารณะหรือสินค้าที่ช่วยสร้างประโยชน์ให้กับส่วนรวมและภาครัฐต้องการจูงใจให้ประชาชนบริโภคเพิ่มมากขึ้น (Merit Goods) เนื่องจากสินค้านี้เป็นสินค้าที่ช่วยสร้างผลกระทบภายนอกเชิงบวก (Positive Externalities) ให้แก่สังคม

สินค้าที่สร้างประโยชน์ให้กับส่วนรวม (Merit Goods) หมายถึงสินค้าและบริการสาธารณะ (Public Goods) ที่ภาครัฐดำเนินการผลิตและกระจายให้กับประชาชน โดยที่สินค้านี้เป็นสินค้าที่สามารถทำการผลิตได้โดยภาคเอกชน หากแต่ภาครัฐรับหน้าที่ในการดำเนินการผลิตอันเนื่องมาจากความต้องการในการกระตุ้นให้เกิดการบริโภครวมถึงการผลิตเพื่อให้เพียงพอแก่ความต้องการของคนในสังคม¹⁴ ในขณะที่ผลกระทบภายนอก (Externalities) หมายถึงผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นในสังคมจากการบริโภคสินค้าและบริการ ซึ่งผลลัพธ์ดังกล่าวอาจเกิดขึ้นในเชิงบวก (Positive Externalities) หรือผลลัพธ์ในเชิงลบ (Negative Externalities) ทั้งนี้ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นไม่มีการชดเชยหรือรวมอยู่ในราคาสินค้าและบริการที่ถูกกำหนดโดยกลไกตลาด โดยเฉพาะกรณีที่การบริโภคสินค้าและบริการก่อให้เกิดผลกระทบภายนอกเชิงบวก ดังนั้นราคาที่กำหนดโดยกลไกตลาดจึงต่ำเกินไปอันเนื่องมาจากความล้มเหลวของตลาดจึงส่งผลให้ผู้ผลิตขาด

แรงจูงใจในการผลิต ระดับการผลิตสินค้าและบริการดังกล่าวจึงมีน้อยเกินไป (Under Provision) ดังนั้นเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวมภาครัฐจึงจำเป็นต้องเข้ามามีบทบาทในการผลิตสินค้าประเภทนี้¹⁵

Gratton and Solberg⁽¹¹⁾ อภิปรายว่า การดำเนินการของภาครัฐในการจัดการการถ่ายทอดรายการงานกิจกรรมกีฬา (Sports Event Program) มีลักษณะเป็นสินค้าที่ช่วยสร้างประโยชน์ให้กับส่วนรวมและสามารถสร้างผลกระทบเชิงบวกให้เกิดขึ้นในสังคม ทั้งนี้เป็นเพราะงานกิจกรรมกีฬาอาจช่วยสร้างแรงบันดาลใจและกระตุ้นพฤติกรรมการออกกำลังกายให้แก่ผู้รับชมซึ่งทำที่สุดจะส่งเสริมให้คนในประเทศมีสุขภาพที่ดีขึ้น ยกกระดับคุณภาพชีวิต โดยสุขภาพที่ดีขึ้นจะส่งผลให้ผลิตภาพในการทำงานดีขึ้น (Productivity) นอกจากนี้กีฬายังสามารถสร้างอัตลักษณ์ (Identity) ให้กับประเทศอีกด้วยซึ่งช่วยส่งเสริมความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน

ประเด็นการอภิปรายข้างต้นได้รับการสนับสนุนโดย Poort and Baarsma⁽¹⁶⁾ ที่กล่าวเพิ่มเติมว่า การถ่ายทอดงานกิจกรรมกีฬาก่อให้เกิดผลกระทบภายนอกเชิงบวกให้กับสังคมกล่าวคือ เมื่อประชาชนส่วนใหญ่ในสังคมได้รับชมรายการงานกิจกรรมกีฬาอย่างทั่วถึงก็จะส่งผลให้ผู้ที่ได้รับชมกีฬาที่มีการพูดถึงถึงงานกิจกรรมกีฬาดังกล่าว ซึ่งผู้รับฟังในบางครั้งอาจไม่ใช่ผู้ที่รับชมรายการงานกิจกรรมกีฬานั้นโดยตรง ซึ่งผลของการเผยแพร่ดังกล่าวก่อให้เกิดผลกระทบต่อกลุ่มประชาชนที่ไม่ได้รับชมงานกีฬาเช่นเดียวกัน (Spill-over Effects) ซึ่งการประเมินผลกระทบดังกล่าวสามารถแสดงการคำนวณได้ดังสมการที่ (1)

หากกำหนดให้ b^S คือผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นของประชาชน i จากการรับชมการถ่ายทอดรายการงานกิจกรรมกีฬา S ในขณะที่ B^S เป็นผลรวมของประโยชน์หรือสวัสดิการทางสังคมที่เกิดขึ้นจากการรับชมงานกิจกรรมกีฬา S ซึ่งผลรวมของประโยชน์หรือสวัสดิการทางสังคมที่เกิดขึ้นจากการรับชมงานกิจกรรมกีฬาสามารถคำนวณได้จาก จำนวนของประชาชนทั้งหมดที่รับชมงานกิจกรรมกีฬาหรือ A^S คูณกับค่าเฉลี่ยของประโยชน์หรือสวัสดิการทางสังคมที่เกิดขึ้นจากการรับชมงานกิจกรรมกีฬา S ซึ่งรวมประโยชน์ทางอ้อม (Spill-over Effects) ที่เกิดขึ้นจากการถ่ายทอดงานกิจกรรมกีฬา S (สมการที่ 2)

$$B^S = \sum b_i^S \quad (1)$$

$$B^S = \sum b_i^S = A^S \times \frac{\sum b_i^S}{A^S} = A^S \times \bar{b}^S \quad (2)$$

จากผลกระทบภายนอกเชิงบวกที่เกิดขึ้นส่งผลให้รัฐบาลในหลายประเทศให้ความสำคัญกับการจัดสรรสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการออกอากาศรายการงานกิจกรรมกีฬาเพื่อประโยชน์แก่ประชาชน โดยในส่วนต่อไปของบทความจะนำเสนอการอภิปรายการรวบรวมวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องจากการถอดบทเรียนจากกลุ่มประเทศที่มีพัฒนาการด้านนโยบายสาธารณะด้านการจัดการการถ่ายทอดรายการงานกิจกรรมกีฬาเพื่อนำเสนอเป็นข้อเสนอแนะเชิงนโยบายให้กับหน่วยงานภาครัฐในส่วนสุดท้ายของบทความต่อไป

บทบาทของภาครัฐในการจัดการการถ่ายทอดรายการงานกิจกรรมกีฬา: ตัวอย่างจากบทเรียนต่างประเทศ

ในอดีตที่ผ่านมาที่มีการจัดการการถ่ายทอดรายการงานกิจกรรมกีฬาเป็นบทบาทของหน่วยงานภาครัฐ (Public Service Broadcasting) ที่ได้รับการจัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์สำคัญในการเผยแพร่องค์ความรู้ ข้อมูล ข่าวสารด้านต่าง ๆ ให้แก่ประชาชน ต่อมาภายหลังยุคของการเปิดเสรีทางโทรคมนาคม (Telecommunication Liberalization) ส่งผลให้ภาคเอกชนหลายรายเข้ามาดำเนินธุรกิจในตลาด โดยดำเนินงานในฐานะของการเป็นผู้ผลิตรายการ (Contents) รวมถึงเข้าร่วมการประมูลสิทธิในการถ่ายทอดงานกิจกรรมกีฬาเพื่อเป็นทางเลือกให้กับประชาชน² อย่างไรก็ตามด้วยวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานรวมถึงแรงจูงใจในการบริหารจัดการองค์กรที่มีความแตกต่างกันกล่าวคือ หน่วยงานภาครัฐมีบทบาทในกำหนดนโยบายสาธารณะเพื่อการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารอันเป็นการบริการประชาชน (Public Service) อย่างเท่าเทียมกัน¹⁷ และมีวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานเพื่อสร้างสวัสดิการหรือประโยชน์สูงสุดให้เกิดขึ้นในสังคม ในขณะที่ภาคเอกชนดำเนินงานโดยมีวัตถุประสงค์ในการแสวงหากำไรสูงสุด (Profit Maximization) ดังนั้นรูปแบบการดำเนินงานและวิธีการจัดการการถ่ายทอดรายการงานกิจกรรมกีฬาจะระหว่างภาครัฐและเอกชนจึงมีความแตกต่างกันแม้ว่างานกิจกรรมกีฬาเป็นสินค้าที่มีลักษณะเหมือนกันไม่ว่าผู้ถ่ายทอดรายการงานกิจกรรมกีฬาจะเป็นภาครัฐหรือภาคเอกชน (Homogenous Product)¹⁸

Lupien⁴ ให้ข้อคิดเห็นว่า ภาครัฐในฐานะที่เป็นสถาบันในการรักษาผลประโยชน์ร่วมกันให้กับประชาชน ต้องมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมความหลากหลายแบบพหุนิยม (Pluralism) ในการเผยแพร่รายการงานกิจกรรมกีฬาประเภทอื่น ๆ เช่น รายการกิจกรรมกีฬาคนพิการ กีฬาที่มีนักกีฬาเป็นผู้หญิง รวมถึงเน้นการดำเนินงานที่ปราศจากแรงกดดันจากภาคการเมือง นอกจากนี้ Cwynar¹⁹ ยังได้เสนอว่า บทบาทของภาครัฐควรเป็นไปในทิศทางที่มุ่งเน้นการสนับสนุนการถ่ายทอดงานกิจกรรมที่นอกเหนือไปจากรายการงานกิจกรรมกีฬาเชิงพาณิชย์ที่ภาคเอกชนให้ความสนใจทั้งนี้เพื่อสร้างจุดยืนทางสังคมด้วยการส่งเสริมคุณค่าทางวัฒนธรรมจากการส่งเสริมความหลากหลายและความเท่าเทียมกันในการเข้าถึงสื่อของประชาชน

ความพยายามของภาครัฐในการดำเนินงานตามกรอบแนวคิดของเศรษฐศาสตร์สาธารณะเพื่อตอบสนองพันธกิจหลักในการสร้างประโยชน์สูงสุดให้กับสังคมผ่านการส่งเสริมการออกอากาศรายการงานกิจกรรมกีฬาเพื่อสร้างผลกระทบภายนอกเชิงบวกตามกรอบแนวคิดของเศรษฐศาสตร์สาธารณะเพื่อแก้ไขปัญหาความล้มเหลวของกลไกตลาดมีให้เห็นในวิวัฒนาการจากหลายประเทศ ตัวอย่างเช่น

แคนาดา: ในยุคบุกเบิกของการกระจายเสียงเพื่อสาธารณะ ภาครัฐเป็นผู้เล่นหลักในการเผยแพร่รายการงานกิจกรรมกีฬาอันเนื่องมาจากการลงทุนในสาธารณูปโภคพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับโทรคมนาคม (Telecommunication Infrastructure) รวมถึงการลงทุนทางด้านการผลิตต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการกระจายเสียง (Technical Investment) เพื่อการถ่ายทอดรายการงานกิจกรรมกีฬา โดย Canadian Broadcasting Corporation (CBC) ทำหน้าที่ในการกำกับดูแลการเผยแพร่และกระจายเสียงข้อมูลข่าวสาร ประเด็นด้านการศึกษาของประเทศแคนาดา โดยอาศัยหน่วยงานที่ชื่อว่า Canada

Television (CTV) เป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่ในการปฏิบัติงานในเชิงพาณิชย์โดยอาศัยการสนับสนุนและร่วมทุนจากภาคเอกชน²⁰

ในอดีต CBC ทำหน้าที่ในการผูกขาดการนำเสนอรายการงานกิจกรรมกีฬาที่เป็นนิยมของประชาชน แต่ในปัจจุบัน CBC ลดภาวะของภาครัฐดังกล่าวลงอันเนื่องมาจากเงื่อนไขทางด้านการสนับสนุนงบประมาณ ดังนั้นภาคเอกชนจึงเข้ามามีบทบาทมากขึ้นในการเข้ามาแข่งขันเพื่อแย่งสิทธิ์ในการถ่ายทอดงานรายการกิจกรรมกีฬาจากภาครัฐ โดยจากเดิมภาครัฐครอบครองสิทธิการออกอากาศรายการงานกิจกรรมกีฬา (Monopoly of Free Access Broadcasting) ที่ประชาชนส่วนใหญ่ในประเทศให้ความสนใจ เช่น รายการงานกิจกรรมกีฬาโอลิมปิก และ National Hockey League (NHL) ทว่าการแข่งขันในอุตสาหกรรมการถ่ายทอดรายการงานกิจกรรมกีฬาที่สูงขึ้นภายหลังช่องทางในการออกอากาศมีความหลากหลายมากขึ้นจึงทำให้รูปแบบของการออกอากาศรายการงานกิจกรรมกีฬาเปลี่ยนแปลงเป็นการผสมผสานระหว่างการรับชมรายการงานกีฬาแบบไม่เสียค่าใช้จ่าย (Free-to-air Service) และการรับชมรายการจากการออกอากาศโดยภาคเอกชนแบบน้อยรายแบบ (Oligopoly of Pay-TV) รวมถึงมีการเรียกเก็บเงินจากผู้ชมในรูปแบบของการขอรับเป็นสมาชิก (Subscription Service)⁴

อย่างไรก็ตามแม้การดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐอย่าง CBC ประสบปัญหาอย่างต่อเนื่องในการดำเนินงานเพื่อผลประโยชน์ส่วนรวมทั้งจากมูลค่าลิขสิทธิ์รายการงานกิจกรรมกีฬาที่สูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ข้อจำกัดของความล่าช้าของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง งบประมาณที่ลดลง ความไม่สม่ำเสมอของการจัดสรรงบประมาณแผ่นดิน อีกทั้งแรงกดดันจากฝ่ายการเมือง¹⁹ ภาครัฐยังคงดำเนินการออกอากาศรายการงานกิจกรรมกีฬาที่เป็นที่สนใจของประชาชนโดยเลือกรับผิดชอบเฉพาะงานกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับงานมหกรรมกีฬาโอลิมปิกฤดูร้อนและฤดูหนาวเท่านั้น ในขณะที่รายการงานกิจกรรมกีฬาอื่น ๆ ให้เป็นหน้าที่ของภาคเอกชนในการถ่ายทอดงานกิจกรรมกีฬาที่เป็นที่นิยมให้แก่ประชาชน²

กลุ่มประเทศในสหภาพยุโรป: Solberg¹³ อธิบายว่า ภาครัฐในสหภาพยุโรปมีบทบาทในการการออกอากาศรายการงานกิจกรรมกีฬาภายใต้การดำเนินงานของ European Broadcasting Union โดยในอดีตกลุ่มสมาชิกสหภาพยุโรปมีการทุ่มงบประมาณจำนวนมากเพื่อทำการซื้อลิขสิทธิ์การถ่ายทอดรายการงานกิจกรรมกีฬา อาทิ งานมหกรรมกีฬาโอลิมปิก อย่างไรก็ตามการดำเนินงานในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนเพื่อซื้อลิขสิทธิ์รายการงานกิจกรรมกีฬาโดยอาศัยงบประมาณแผ่นดินได้สร้างข้อคำถามในเชิงวิชาการถึงความเหมาะสมของการใช้จ่ายเงินของภาครัฐตามแนวทางเศรษฐศาสตร์สาธารณะ กล่าวคือ เนื่องจากในปัจจุบันรายการงานกิจกรรมกีฬาที่เป็นที่นิยมได้แก่ มหกรรมกีฬาโอลิมปิก การแข่งขันฟุตบอลโลก รายการฟุตบอลพรีเมียร์ลีก (Premiere League) มักเป็นรายการงานกิจกรรมกีฬาที่มีมูลค่าลิขสิทธิ์สูงมากดังที่ได้กล่าวไปแล้วในตอนต้น ซึ่งรายการงานกิจกรรมกีฬาที่เป็นที่นิยมดังกล่าวสามารถดึงดูดการสนับสนุนทางการกีฬา (Sport Sponsorship) ได้เป็นจำนวนมากอยู่แล้ว ดังนั้นภาครัฐจึงอาจไม่จำเป็นต้องทุ่มงบประมาณหรือทรัพยากรจำนวนมากเพื่อไปแข่งขันกับภาคเอกชนในการประมูลสิทธิการออกอากาศ ทั้งนี้เป็นเพราะเอกชนมีวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานเพื่อแสวงหากำไรสูงสุดและมีแรงจูงใจในการออกอากาศรายการงานกิจกรรมกีฬาเพื่อสร้างรายรับจากการขายโฆษณา (Advertisement) ประเภทนี้อยู่แล้ว

นอกจากนี้ในปัจจุบันสหภาพยุโรปยังมีบทบาทในการกำหนดรายการงานกิจกรรมกีฬาที่สำคัญสำหรับประชาชน (European Listed Events) โดยมีวัตถุประสงค์สำคัญในการป้องกันไม่ให้รายการงานกิจกรรมกีฬาที่ได้รับความนิยมถูกผูกขาดการออกอากาศ (Exclusive Right) โดยภาคเอกชน ที่ทำการผลิตและจำหน่ายให้กับประชาชนในรูปแบบของการบอกรับสมาชิก (Pay TV) อย่างไรก็ตามเหตุผลดังกล่าวไม่ได้เป็นที่มาหรือเป็นเหตุผลสำคัญว่า ภาครัฐจำเป็นต้องเผยแพร่รายการงานกิจกรรมกีฬาทุกประเภทโดยเฉพาะรายการที่มีมูลค่าลิขสิทธิ์จำนวนมาก¹⁵

นอร์เวย์: มีการจัดตั้ง Norwegian Broadcasting Corporation (NRK) ทำหน้าที่ในการออกอากาศข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ โดยเฉพาะรายการงานกิจกรรมกีฬาที่มีความสำคัญต่อประชาชนในประเทศ (National Importance) และเป็นงานกิจกรรมกีฬาที่แสดงอัตลักษณ์ของประเทศ (National Identity) โดยไม่ได้มีวัตถุประสงค์ในการแสวงหากำไร Solberg¹⁵ และ Rössland²¹ อธิบายว่า นอร์เวย์ซึ่งเป็นหนึ่งในกลุ่มประเทศใน European Economic Areas (EEA) มีการกำหนด List Events Initiative ร่วมกับรายการงานกิจกรรมกีฬาที่ผ่านความเห็นชอบจากกลุ่มสมาชิกเขตเศรษฐกิจยุโรป (European Free Trade Association, EFTA) ซึ่งเป็นรายชื่อรายการงานกิจกรรมกีฬาที่ภาครัฐเปิดสิทธิให้ประชาชนสามารถรับชมได้ทุกช่องทางโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายผ่านช่องทางการถ่ายทอดรายการงานกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งนี้การกำหนดรายชื่อของรายการงานกิจกรรมกีฬาดังกล่าวได้รับการพิจารณาภายใต้เกณฑ์ความสำคัญของงานกิจกรรมนั้นที่มีต่อประชาชนในประเทศ อาทิ ความสามารถในการกระตุ้นให้คนในประเทศมีพฤติกรรมออกกำลังกายมากขึ้น (หรือเกิดผลกระทบภายนอกในเชิงบวก) งานกิจกรรมกีฬาดังกล่าวมีชุดที่ทีมชาติเข้าร่วมแข่งขัน หรืองานกิจกรรมนั้นสอดคล้องกับลักษณะทางวัฒนธรรมของคนในประเทศ ยกตัวอย่างเช่น การเข้าถึงการรับชมงานกิจกรรมกีฬาของประชาชนในประเทศนอร์เวย์ ตามข้อกำหนดของ Norwegian Listed Events เพื่อรับชมงาน Biathlon World Championships Nordic Skiing World Championships World Championships in Alpine Skiing Holmenkollen Ski Festival เป็นต้น

โดยแม้ในช่วงแรกของการจัดตั้งองค์กรนั้น NRK มีอำนาจผูกขาดในการออกอากาศข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ อีกทั้งการดำเนินงานของ NRK ประสบความสำเร็จอันเนื่องมาจากการเปิดเสรีด้านโทรคมนาคม การพัฒนาทางด้านการสื่อดิจิทัล และการเพิ่มขึ้นของมูลค่าลิขสิทธิ์ของรายการงานกิจกรรมกีฬาที่เป็นที่นิยม แต่การดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพในการบังคับใช้ Norwegian Listed Events ก็เป็นความพยายามของหน่วยงานของรัฐในประเทศนอร์เวย์ในการรักษาผลประโยชน์ของสาธารณชนในการเข้าถึงงานกิจกรรมกีฬาได้เป็นอย่างดี โดยเป็นการเปิดโอกาสให้คนในประเทศได้เป็นเจ้าของสิทธิในการรับชมรายการงานกิจกรรมกีฬาที่เป็นที่นิยมอย่างเท่าเทียมกัน²¹

อังกฤษ: British Broadcasting Corporation (BBC) จัดตั้งขึ้นในฐานะองค์กรภาครัฐที่มีวัตถุประสงค์สำคัญในการเป็นเครื่องมือเพื่อสร้างความเป็นชาติให้เกิดขึ้น ซึ่งในช่วงแรกของการดำเนินงาน BBC เป็นผู้ผูกขาดการออกอากาศรายการงานกิจกรรมกีฬาเพียงไม่กี่ชนิด อาทิ รายการฟุตบอล เอฟ เอ คัพ (Football FA Cup) และการแข่งขันเทนนิสวิมเบิลดัล (Wimbledon) ทั้งนี้เป็นเพราะการจำกัดช่วงระยะเวลาในการออกรายการ (Slot) ที่เกี่ยวข้องกับกีฬา Smith⁸ อธิบายที่มาของการดำเนินนโยบายดังกล่าวว่า เป็นเพราะความเชื่อขององค์กรด้านการศึกษาในประเทศอังกฤษที่ว่า หากมีการออกอากาศรายการงานกิจกรรมกีฬาจะส่งผลให้แฟนกีฬาเข้าร่วมงานกิจกรรมกีฬาที่จัดขึ้นน้อยลงและท้ายที่สุดจะ

ส่งผลต่อการสร้างรายรับรวม (Total Revenue) ที่สมาคมกีฬาสมัครได้รับ ซึ่งภายหลังจากพัฒนาทางเทคโนโลยีการออกอากาศผ่านระบบเคเบิลและดาวเทียม ประกอบกับการเปิดเสรีทางโทรคมนาคม ส่งผลให้ภาคเอกชนเข้ามาร่วมผลิตแข่งขันกับภาครัฐ ประกอบกับการเพิ่มขึ้นของมูลค่าลิขสิทธิ์รายการงานกิจกรรมกีฬาที่เป็นที่นิยม (Right Inflation) อย่างฟุตบอลพรีเมียร์ลีก จึงส่งผลให้เกิดการปรับรูปแบบการออกอากาศรายการงานกิจกรรมกีฬาของภาครัฐ

แม้ BBC จะเป็นหนึ่งในหน่วยงานภาครัฐที่ได้รับการจัดตั้งงบประมาณจำนวนมากในอดีต แต่การลดลงของงบประมาณส่งผลให้ BBC เริ่มปรับนโยบายในการจัดการการออกอากาศรายการงานกิจกรรมกีฬา Smith⁸ อธิบายว่าประเทศอังกฤษได้หันมาจริงจังกับการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดรายการงานกิจกรรมกีฬาที่เป็นที่นิยมของคนในประเทศ (Listed Event Legislation) เพื่อป้องกันการผูกขาดการถ่ายทอดรายการงานกิจกรรมกีฬาแก่เอกชนรายใดรายหนึ่ง Thanee³ ยังอธิบายเพิ่มเติมอีกว่า เพื่อให้บรรลุความตั้งใจในการใช้รายการงานกิจกรรมกีฬาเข้าถึงกลุ่มคนส่วนใหญ่ อังกฤษทำการคัดเลือกรายการงานกิจกรรมกีฬาที่พิจารณาจากกลุ่มรายการที่สามารถเข้าถึงประชาชนได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 95 และเป็นกลุ่มรายการงานกิจกรรมกีฬาที่ได้รับการกระตุ้นการออกอากาศให้แก่ประชาชนโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย (Free-to-air Television) โดยทำการแบ่งรายการกิจกรรมกีฬาออกเป็น 2 กลุ่ม (ภาพที่ 3) ได้แก่ กลุ่ม A เป็นกลุ่มรายการที่ประชาชนสามารถรับชมได้โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายในรูปแบบของการถ่ายทอดสด (Full Live Coverage Protected) รายการงานกิจกรรมกีฬาในกลุ่มนี้ได้แก่ มหกรรมกีฬาโอลิมปิกฤดูร้อนและฤดูหนาว การแข่งขันฟุตบอลโลกรอบชิงชนะเลิศ รายการชิงแชมป์ฟุตบอลแห่งชาติยุโรป (European Football Championship) รอบชิงชนะเลิศ การแข่งขันวิมเบิลดันรอบชิงชนะเลิศ เป็นต้น ส่วนกลุ่ม B เป็นรายการงานกิจกรรมกีฬาที่ประชาชนสามารถรับชมได้ฟรีย้อนหลังโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย (Secondary Coverage Protected) รายการดังกล่าวได้แก่ การแข่งขันคริกเก็ต (Cricket) ที่จัดขึ้นภายในประเทศ มหกรรมกีฬาคอมมอนเวลท์เกมส์ (Commonwealth Games) เป็นต้น ทั้งนี้รายการกิจกรรมทั้งสองกลุ่มจะมีการทบทวนเพื่อปรับปรุงให้มีความทันสมัยและเป็นปัจจุบันอย่างต่อเนื่องและเพื่อความโปร่งใส²²

กลุ่ม A	กลุ่ม B
รายการงานกิจกรรมกีฬาที่ประชาชนสามารถรับชมได้โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายในรูปแบบของการถ่ายทอดสด	รายการงานกิจกรรมกีฬาที่ประชาชนสามารถรับชมได้ฟรีย้อนหลังโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย
<ul style="list-style-type: none"> The Olympic Games The Paralympic Games The FIFA World Cup Finals Tournament The FIFA Women's World Cup Finals Tournament The European Football Championship Finals Tournament The European Women's Football Championship Finals Tournament The FA Cup Final The Scottish FA Cup Final (in Scotland) The Grand National The Wimbledon Tennis Finals The Rugby World Cup Final The Derby The Rugby League Challenge Cup Final 	<ul style="list-style-type: none"> Cricket Test Matches played in England Non-Finals play in the Wimbledon Tournament The Rugby World Cup Finals Tournament Six Nations Rugby Tournament Matches Involving Home Countries The Commonwealth Games The World Athletics Championship The Cricket World Cup - the Final, Semi-finals and Matches Involving Home Nations' Teams The Ryder Cup The Open Golf Championship

ภาพที่ 3 ตัวอย่างการกำหนดรายการงานกิจกรรมกีฬาของประเทศอังกฤษ

ที่มา: Woodhouse²²

ข้อสรุป: มีการจัดตั้ง Australian Broadcasting Corporation (ABC) เพื่อดำเนินนโยบายที่แตกต่างกันออกไปกับแนวคิดของกลุ่มประเทศในสหภาพยุโรปในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการซื้อลิขสิทธิ์รายการงานกิจกรรมกีฬา

Gratton and Solberg⁽¹¹⁾ อธิบายว่า ออสเตรเลียหลีกเลี่ยงการดำเนินนโยบายที่เกี่ยวกับการซื้อสิทธิการถ่ายทอดรายการงานกิจกรรมกีฬาที่มีมูลค่าสูง โดยปล่อยให้เป็นที่ของภาคเอกชนในการร่วมประมูลสิทธิการออกอากาศและกำหนดให้มีรูปแบบการถ่ายทอดรายการงานกิจกรรมกีฬาทั้งในรูปแบบที่ประชาชนต้องเสียเงิน (Pay TV) และรูปแบบที่ไม่จำเป็นต้องเสียเงิน (Free-to-air) เช่นเดียวกันกับการดำเนินนโยบายของแคนาดา

ในการดำเนินงานของ ABC นั้นจะมุ่งดำเนินการออกอากาศรายการงานกิจกรรมกีฬาที่จัดขึ้นภายในประเทศ รวมถึงรายการงานกิจกรรมกีฬาที่เป็นที่นิยมของประชาชนในลำดับรองลงมา หรือเป็นรายการงานกิจกรรมกีฬาที่ภาครัฐต้องการเพิ่มความนิยมของประชาชนในประเทศ เช่น รายการงานกิจกรรมกีฬาที่มีผู้เล่นเป็นสตรี เป็นต้น ดังนั้นภาคเอกชนจึงมีหน้าที่ในการนำเสนอรายการงานกิจกรรมกีฬาที่มีมูลค่าของลิขสิทธิ์ในระดับสูงเช่น งานมหกรรมกีฬาโอลิมปิก National Rugby League (NRL) อย่างไรก็ตามออสเตรเลียมีการกำหนดรายการงานกิจกรรมกีฬาสำคัญสำหรับประชาชน (Australian Anti-siphoning List) ตามกฎหมาย The Broadcasting Services Act 1992 ซึ่งประกาศบังคับใช้ในช่วงปีพุทธศักราช 2535 โดยข้อกำหนดดังกล่าวมีวัตถุประสงค์ในการป้องกันไม่ให้รายการงานกิจกรรมกีฬาที่เป็นที่นิยมของประชาชนในประเทศถูกผูกขาดโดยภาคเอกชน โดยการกำหนด Australian Anti-siphoning List ช่วยส่งเสริมให้ประชาชนของออสเตรเลียสามารถเข้าถึงรายการงานกิจกรรมกีฬาได้อย่างเท่าเทียมและยังมีการบังคับใช้นโยบายดังกล่าวมาจนถึงปัจจุบัน²³

สิงคโปร์: มีการจัดตั้ง Mediacorp ซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐดำเนินการในการออกอากาศรายการงานกิจกรรมกีฬาและข้อมูลข่าวสารอื่น ๆ ให้แก่ประชาชนในประเทศโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย เช่นเดียวกับประเทศออสเตรเลีย ในปัจจุบันประเทศสิงคโปร์เองมีการดำเนินนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำรายการงานกิจกรรมกีฬาสำคัญสำหรับประชาชน (Anti-siphoning List) (ภาพที่ 4) หากแต่มีการนำรูปแบบของประเทศอังกฤษเข้ามาปรับปรุงโดยเฉพาะในประเด็นของการแบ่งกลุ่มรายการงานกิจกรรมกีฬาทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับความนิยมของประชาชนในการรับชมการออกอากาศรวมถึงลักษณะวัฒนธรรมของคนในประเทศ

Thane³ อธิบายเพิ่มเติมว่า สิงคโปร์มีการกำหนดข้อห้ามในการถือลิขสิทธิ์ในการผูกขาดการถ่ายทอดรายการงานกิจกรรมกีฬาของภาคเอกชน โดยในการกำหนดรายการงานกิจกรรมกีฬาที่มีความสำคัญต่อประชาชนจะมีการศึกษาอย่างรัดกุม รวมถึงพิจารณาจากจำนวนการรับชมของประชาชนภายในประเทศเป็นสำคัญ²⁴ โดยรายการงานกิจกรรมกีฬาที่ภาครัฐให้ Mediacorp เป็นผู้ดำเนินการถ่ายทอดโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายแก่ประชาชน ได้แก่ การแข่งขันเอเชียนเกมส์ (Asian Games) การแข่งขันเอฟวัน (F1 Singapore) การแข่งขันฟุตบอลโลกในบางรอบการแข่งขัน เป็นต้น

	ประเภท A รายการงานกิจกรรมกีฬาที่ประชาชนสามารถรับชมได้โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายในรูปแบบของการถ่ายทอดสดและสามารถรับชมได้พร้อมหลังโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย	ประเภท B รายการงานกิจกรรมกีฬาที่ประชาชนสามารถรับชมได้พร้อมหลังโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย
รายการงานกิจกรรมกีฬา	<ul style="list-style-type: none"> Asian Games Commonwealth Games Southeast Asian Games Summer Olympic Games 	<ul style="list-style-type: none"> Summer Youth Olympic Games Winter Olympic Games
ฟุตบอล	<ul style="list-style-type: none"> The FIFA World Cup <p>*เฉพาะรอบแรก รอบรองชนะเลิศ รอบชิงชนะเลิศและรอบที่เกี่ยวข้องกับสิงคโปร์เท่านั้น</p>	<ul style="list-style-type: none"> AFF Suzuki Cup Malaysia Super League * Malaysia Football Association Cup* Malaysia Cup* <p>*เฉพาะรอบที่เกี่ยวข้องกับสิงคโปร์เท่านั้น</p>
รายการงานกิจกรรมกีฬาระดับนานาชาติที่จัดในสิงคโปร์	<ul style="list-style-type: none"> F1 Singapore 	

ภาพที่ 4 ตัวอย่างการกำหนดรายการงานกิจกรรมงานกีฬาที่เผยแพร่ให้แก่สาธารณชนของประเทศสิงคโปร์

ที่มา: Media Development Authority of Singapore and Singapore Sports Council⁽²⁴⁾

บทสรุปและข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ในอดีตรัฐบาลหลายประเทศมีการจัดสรรงบประมาณแผ่นดินจำนวนมากเพื่อทำการซื้อลิขสิทธิ์การถ่ายทอดรายการงานกิจกรรมกีฬาที่เป็นที่นิยมของประชาชนเพื่อสนองตอบต่อพันธกิจในการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการกีฬา ทั้งนี้เป็นเพราะการออกอากาศรายการงานกิจกรรมกีฬานับเป็นสินค้าที่สร้างประโยชน์ให้กับส่วนรวมตามกรอบแนวคิดของทฤษฎีสาธารณะเนื่องจากเป็นสินค้าที่สร้างผลกระทบภายนอกเชิงบวกให้เกิดขึ้นกับสังคม ดังนั้นจึงไม่น่าแปลกใจที่รัฐบาลหลายประเทศเข้ามามีบทบาทในการดำเนินนโยบายสาธารณะรวมถึงมีการจัดตั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการออกอากาศรายการงานกิจกรรมกีฬาและแม้ว่าการแทรกแซงกลไกตลาดของภาครัฐอาจดูไม่สมเหตุสมผลในทางทฤษฎีของเศรษฐศาสตร์สำนักคลาสสิก (Classical Economics) หากแต่เหตุผลที่สมควรของภาครัฐในการแทรกแซงการดำเนินงานของเอกชนในการซื้อขายลิขสิทธิ์การถ่ายทอดรายการงานกิจกรรมกีฬานั้นควรเป็นไปเพื่อการบรรลุวัตถุประสงค์เพื่อประชาชน อาทิ การส่งเสริมการศึกษา การสร้างความเท่าเทียมกันในสังคม การสร้างความเป็นชาติ และการส่งเสริมความสามัคคีของคนในสังคม เป็นต้น

เช่นเดียวกันกับกรณีของประเทศไทยที่ภาครัฐมีบทบาทในการถ่ายทอดการแข่งขันฟุตบอลโลก โดยรายการดังกล่าวปรากฏขึ้นเป็นครั้งแรกในปีพุทธศักราช 2513 จากการดำเนินงานของโทรทัศน์รวมการเฉพาะกิจแห่งประเทศไทย (Television Pool of Thailand)²⁵ โดยในช่วงแรกของการออกอากาศนั้นเป็นการเลือกออกอากาศเพียงเฉพาะบางรอบของการแข่งขันอันเนื่องมาจากงบประมาณที่จำกัดในการซื้อลิขสิทธิ์ของหน่วยงานภาครัฐ ต่อมารูปแบบการถ่ายทอดการแข่งขันฟุตบอลโลกได้ถูกโอนไปดำเนินการโดยภาคเอกชนตั้งแต่ปีพุทธศักราช 2545 โดยมีกลุ่มบริษัทในเครือของ บริษัท ไทยเบฟเวอเรจ จำกัด (มหาชน) รับหน้าที่เป็นผู้ถือลิขสิทธิ์ในช่วงแรกของการแข่งขัน

ต่อมาในปีพุทธศักราช 2556 คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) ได้ประกาศใช้หลักการ Must Carry – Must Have ซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการรับประกันการเข้าถึงรายการ

โทรทัศน์โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมให้กับประชาชนโดยไม่คำนึงถึงรูปแบบของเทคโนโลยีในการรับชมรายการทั้ง 7 ประเภท อันได้แก่ การแข่งขันกีฬาระหว่างประเทศในกลุ่มเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (SEA Games) การแข่งขันกีฬาสำหรับนักกีฬาคนพิการอาเซียนพาราเกมส์ (ASEAN Para Games) การแข่งขันกีฬาระหว่างประเทศในทวีปเอเชีย (Asian Games) การแข่งขันกีฬาสำหรับนักกีฬาคนพิการเอเซียนพาราเกมส์ (Asian Para Games) การแข่งขันกีฬาโอลิมปิก (Olympic Games) การแข่งขันกีฬาสำหรับคนพิการหลายประเภทจากทั่วโลก (Paralympic Games) และการแข่งขันฟุตบอลโลก รอบสุดท้าย (FIFA World Cup Final) ²⁶

อย่างไรก็ตามการประกาศใช้ระเบียบดังกล่าวได้ส่งผลให้ภาคเอกชนขาดแรงจูงใจในการเข้าร่วมซื้อลิขสิทธิ์ในการถ่ายทอดการแข่งขันฟุตบอลโลกครั้งที่ 22 เนื่องจากหากเอกชนรายใดซื้อลิขสิทธิ์ในการออกอากาศ เอกชนรายนั้นจำเป็นต้องให้เอกชนรายอื่นนำรายการตามประกาศตามหลักการ Must Carry – Must Have ไปออกอากาศต่อโดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย ²⁷ ด้วยเหตุดังกล่าวจึงส่งผลให้การกีฬาแห่งประเทศไทยในฐานะผู้จัดการลิขสิทธิ์ในการถ่ายทอดการแข่งขันฟุตบอลโลกครั้งที่ 22 ขาดงบประมาณในการซื้อลิขสิทธิ์จากสหพันธ์ฟุตบอลนานาชาติ จนนำมาสู่การขอรับเงินสนับสนุนทั้งจากกองทุนวิจัยและพัฒนากิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคม เพื่อประโยชน์สาธารณะ (กทปส.) และจากภาคเอกชน

ในการดำเนินงานของภาครัฐหากเบี่ยงเบนไปจากเหตุผลเพื่อประโยชน์ของภาคประชาสังคมแล้ว ผลลัพธ์จากการดำเนินนโยบายอาจส่งผลให้ภาครัฐแบกรับต้นทุนที่สูงจนเกินไป โดยที่ภาครัฐไม่ควรสูญเสียงบประมาณในการซื้อลิขสิทธิ์การถ่ายทอดรายการงานกิจกรรมกีฬาที่มีมูลค่าสูงในขณะที่บทบาทดังกล่าวสามารถดำเนินการได้โดยภาคเอกชน ซึ่งการดำเนินงานของภาครัฐในการจัดการสิทธิเพื่อถ่ายทอดรายการงานกิจกรรมกีฬาจากการใช้งบประมาณแผ่นดินจำนวนมากนั้นเป็นพฤติกรรมที่ไม่สอดคล้องกับกรอบทฤษฎีของเศรษฐศาสตร์สาธารณะ เนื่องจากการลงทุนของภาครัฐในการใช้ทรัพยากรเพื่อซื้อลิขสิทธิ์การถ่ายทอดรายการงานกิจกรรมกีฬาส่งผลให้เกิดค่าเสียโอกาส (Opportunity Cost) ซึ่งเป็นต้นทุนที่เกิดขึ้นจากการเบียดบังการนำทรัพยากรที่มีอยู่ไปใช้ในการผลิตสินค้าและบริการอื่น ๆ (ในกรณีนี้คือการซื้อลิขสิทธิ์รายการงานกิจกรรมกีฬา) ทั้งที่สามารถนำไปใช้ผลิตสินค้าหรือบริการที่สามารถสร้างประโยชน์ให้แก่สังคมรวมถึงสร้างผลกระทบเชิงบวกจากการบริโภคสินค้าและบริการดังกล่าวของประชาชน

ดังนั้นทิศทางในการจัดการการออกอากาศรายการงานกิจกรรมกีฬาของภาครัฐควรเป็นไปเพื่อการส่งเสริมการผลิตสินค้าที่สร้างประโยชน์แก่ส่วนรวมซึ่งจะช่วยสร้างผลกระทบเชิงบวกให้เกิดขึ้นในสังคม โดยเป็นรายการงานกิจกรรมกีฬาที่สอดคล้องกับลักษณะวัฒนธรรมของประชาชนในชาติ โดยหากประชาชนส่วนใหญ่ชื่นชอบงานกิจกรรมอะไร รายการงานกิจกรรมกีฬานั้นควรสามารถเข้าถึงได้โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย อย่างไรก็ตามข้อเท็จจริงประการหนึ่งคือ ความต้องการรับชมรายการงานกิจกรรมกีฬาของประชาชนมีความหลากหลายและแตกต่างกัน ดังนั้นการทำการศึกษถึงความต้องการของประชาชนในการรับชมรายการงานกิจกรรมกีฬาจะช่วยให้ภาครัฐสามารถกำหนดนโยบายสาธารณะที่สามารถสร้างผลกระทบในวงกว้างให้กับประชาชนส่วนใหญ่ของสังคม อย่างไรก็ตามหากพิจารณาตามหลักความเป็นจริงกับความต้องการในทางอุดมคติของหน่วยงานภาครัฐในการออกอากาศรายการงานกิจกรรมกีฬาที่สอดคล้องกับความต้องการของ

ประชาชนส่วนใหญ่โดยที่ยังคงความคุ้มค่าทางเศรษฐกิจนั้น บทเรียนจากต่างประเทศชี้ให้เห็นว่า ประเด็นนี้ยังเป็นปัญหาใหญ่ที่พบได้ในทุกประเทศ

อย่างไรก็ตามหน่วยงานของรัฐไม่ควรเข้าไปแข่งกับภาคเอกชน หากแต่ควรแสดงจุดยืนในการนำเสนอรายงานงานกิจกรรมกีฬาในรูปแบบที่มีใช้เชิงพาณิชย์และให้ภาคเอกชนเป็นผู้นำในการจัดสรรสิทธิรายการงานกิจกรรมกีฬาโดยที่การจัดการการออกอากาศรายการงานกิจกรรมกีฬานั้น ภาครัฐควรมีหน้าที่ในการกำกับ (Regulator) มากกว่าลงไปเป็นผู้ดำเนินการจัดการสิทธิในการออกอากาศรายการงานกิจกรรมกีฬาเอง การเบี่ยงเบนวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานที่แท้จริงของหน่วยงานภาครัฐที่มีต่อประชาชนอาจนำมาสู่การตั้งข้อคำถามถึงประสิทธิภาพ (Efficiency) ของการใช้งบประมาณแผ่นดิน เช่น ในกรณีของการจัดสรรสิทธิการถ่ายทอดการแข่งขันฟุตบอลโลกครั้งที่ 22 ที่ดำเนินการโดยการกีฬาแห่งประเทศไทย รวมถึงการขอรับการจัดสรรเงินทุนสนับสนุนจากกองทุนวิจัยและพัฒนาการกระจายเสียง กีฬา โทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคม เพื่อประโยชน์สาธารณะ (กทปส.) และการให้สิทธิผูกขาดในการออกอากาศแก่เอกชนเพียงรายเดียว

โดยหากภาครัฐปล่อยให้ภาคเอกชนดำเนินการซื้อลิขสิทธิ์การถ่ายทอดรายการงานกิจกรรมกีฬา ภาคเอกชนจะได้รายรับเพิ่ม (Marginal Revenue) จากการขายโฆษณาให้กับผู้สนับสนุนในกรณีที่รายการกีฬานั้นเป็นที่นิยมของประชาชนส่วนใหญ่ในประเทศ ดังนั้นหน่วยงานภาครัฐจึงควรตระหนักถึงบทบาทของตนเองในการส่งเสริมการแข่งขันระหว่างภาคเอกชนมากกว่าการเข้าร่วมในการจัดสรรสิทธิการถ่ายทอดรายการงานกิจกรรมกีฬา นอกจากนี้ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐมีบทบาทในการเข้าร่วมลงทุนกับภาคเอกชน แล้วการร่วมทุนควรเป็นไปเพื่อสนับสนุนให้ต้นทุนในการบริโภครายการงานกิจกรรมกีฬาของประชาชนลดลง อีกทั้งยังภาครัฐควรมุ่งเน้นการเผยแพร่รายการงานกิจกรรมกีฬาในรูปแบบอื่นที่ประชาชนให้ความสนใจซึ่งเป็นรายการงานกิจกรรมกีฬาที่ภาคเอกชนไม่สนใจในการทำตลาด

อย่างไรก็ตามการปล่อยให้ภาคเอกชนเพียงรายเดียวมีสิทธิผูกขาด (Exclusivity) ในการเผยแพร่รายการงานกิจกรรมกีฬาที่เป็นที่นิยมจะทำให้สวัสดิการโดยรวมของสังคมลดลงอันเนื่องมาจากราคาที่ประชาชนต้องจ่ายอาจสูงเกินราคาที่กำหนดโดยกลไกตลาด ซึ่งท้ายที่สุดการผลิตการออกอากาศรายการงานกิจกรรมกีฬาอาจก่อให้เกิดผลกระทบภายนอกเชิงลบ กล่าวคือ เป็นการส่งเสริมค่านิยมและสร้างพฤติกรรมการละเมิดลิขสิทธิ์⁽²⁸⁾ ดังนั้นหากภาครัฐพิสูจน์ได้จริงในเชิงประจักษ์ว่า รายการงานกีฬานั้นเป็นที่ต้องการของคนส่วนใหญ่ในสังคม มีความสำคัญกับวัฒนธรรมและมีความผูกพันอย่างแน่นแฟ้นกับคนในชาติ (National Significance) ภาครัฐควรเข้ามามีบทบาทในการกำหนดรายการงานกิจกรรมกีฬาที่มีความสำคัญกับประชาชน (Listed Events Initiative) ให้สามารถเข้าถึงได้โดยไม่มีค่าใช้จ่าย อีกทั้งละเว้นการให้สิทธิผูกขาดแก่ภาคเอกชน ทั้งนี้การกำหนดรายการดังกล่าวควรมีการปรับปรุงให้ทันสมัยและมีความโปร่งใสสอดคล้องกับความต้องการของสังคมอย่างแท้จริง

ประเด็นสุดท้ายเพื่อพิจารณาสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องคือ ในการดำเนินการของภาครัฐอาจปฏิเสธไม่ได้ว่าการจัดการการออกอากาศรายการงานกิจกรรมกีฬายังขึ้นอยู่กับลักษณะและระดับการแทรกแซงทางการเมือง (Political Interference) ในการใช้สื่อด้านการกีฬาและการถ่ายทอดรายการงานกิจกรรมกีฬาเพื่อประชาสัมพันธ์และแสดง

ภาพลักษณ์ทางการเมืองซึ่งผลพลอยได้ที่ตามมาคือรูปแบบของการจัดสรรทรัพยากรที่ไม่มีประสิทธิภาพและไม่ตอบสนองพันธกิจของหน่วยงานของรัฐซึ่งจากการทบทวนบทเรียนต่างประเทศล้วนชี้ให้เห็นว่า ภาคการเมืองเป็นอีกหนึ่งตัวแปรสำคัญในการดำเนินนโยบายด้านการจัดการการออกอากาศรายการงานกิจกรรมกีฬาที่สามารถช่วยให้หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ในการผลิตสินค้าและบริการที่สร้างประโยชน์ส่วนรวมให้กับสังคมได้นั่นเอง

อย่างไรก็ตามบทความปริทัศน์นี้มีวัตถุประสงค์หลักในการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับบทบาทของภาครัฐในการจัดการสิทธิในการถ่ายทอดรายการงานกิจกรรมกีฬาผ่านมุมมองจากประเทศตัวอย่าง การนำเสนอข้อเสนอแนะเชิงนโยบายอาจยังขาดรายละเอียดในเชิงปฏิบัติ (Practical Implication) ซึ่งเป็นข้อจำกัดของการศึกษาในครั้งนี้ ดังนั้นงานวิจัยในอนาคตอาจทำการศึกษาต่อยอดเพื่อลงรายละเอียดในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับบทบาทของภาครัฐในการจัดการสิทธิในการถ่ายทอดรายการงานกิจกรรมกีฬา อาทิ ผลกระทบจากการดำเนินนโยบายในปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับการจัดการสิทธิในการออกอากาศรายการงานกิจกรรมกีฬา ลักษณะรายการงานกิจกรรมกีฬาที่ช่วยส่งเสริมความเป็นชาติหรือสร้างผลกระทบภายนอกในเชิงบวก การสำรวจความต้องการจากฝั่งอุปสงค์และอุปทานในการรับชมรายการงานกิจกรรมกีฬารูปแบบหรือกระบวนการร่วมทุนที่เหมาะสมระหว่างภาครัฐและเอกชน (Public-private Partnership) การสำรวจความต้องการของภาคเอกชนในเข้ามาเป็นผู้ดำเนินการถือลิขสิทธิ์ในการถ่ายทอดรายการงานกิจกรรมกีฬา รูปแบบการจัดการสิทธิในการถ่ายทอดรายการงานกิจกรรมกีฬาที่เหมาะสมกับประเทศไทย การปรับปรุงประกาศของหน่วยงานที่ทำหน้าที่กำกับเพื่อสร้างแรงจูงใจให้กับภาคเอกชนในการเข้ามาประมูลลิขสิทธิ์ในการถ่ายทอดรายการงานกิจกรรมกีฬา เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อให้ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายมีรายละเอียดที่ชัดเจน ครอบคลุม ถูกต้องและสามารถนำไปปฏิบัติได้จริงในลำดับต่อไป

เอกสารอ้างอิง

1. TDRI [Internet]. Lessons learned from FIFA 2022: must have & much carry on uncompetitive public right allocation 2022 [updated 2022 Nov 30; cited 2023 Mar 31]. Available from: <https://tdri.or.th/2022/11/2022-world-cup-broadcasting-rights/>.
2. Taylor G, Thomass B. Sports rights and public service media/public broadcasting: case studies on economic and political implications. *Int Commun Gaz* 2017;79(2):111-9.
3. Thane S. The determination of television program broadcasting according to must-carry rule and must-have rule: study on the broadcasting of sport programs in Thailand. *Graduate Law Journal*.11(3):567-80.
4. Lupien P-A. Sport and public service in Canada: the roots of the inherent bonds between the Canadian Broadcasting Corporation/Radio-Canada and the Olympic Games. *Int Commun Gaz* 2017;79(2):120-34.
5. Flint J, Futterman M. Cost of sports TV raises stakes in yankees-comcast fight. *Wall St J* 2016;March.

6. Boyle R, Haynes R. The global event? the media, football and the FIFA World Cup. In: Billings LWaA, editor. Sport, media and Mega-events. New York: Routledge; 2017. p. 1-25.
7. Statista [Internet]. Television broadcasting rights revenue of the FIFA worldwide by region from 2009 to 2021 [updated 2022 Dec 8; cited 2023 Mar 31]. Available from: <https://www.statista.com/statistics/268839/fifa-broadcasting-rights-revenue-worldwide-by-region/>.
8. Smith P. Playing under pressure: sport, public service broadcasting and the British Broadcasting Corporation. *Int Commun Gaz* 2017;79(2):203-16.
9. Scherer J, Whitson D. Public broadcasting, sport, and cultural citizenship: the future of sport on the Canadian Broadcasting Corporation? *Int Rev Sociol Sport* 2009;44(2-3):213-29.
10. Phillips RJ, Martin G. Listing and protecting culturally significant events: intangible cultural heritage and policy considerations for hockey broadcasting in Canada. *Int J Cult Policy* 2020;26(5):584-96.
11. Gratton C, Solberg HA. The economics of sports broadcasting. New York: Routledge; 2007.
12. Stiglitz JE, Rosengard JK. Economics of the public sector: WW: Norton & Company; 2015.
13. Solberg HA. Commentary: sports broadcasting: is it a job for public service broadcasters? a welfare economic perspective. *J Media Econ* 2007;20(4):289-309.
14. Fiorito R, Kollintzas T. Public goods, merit goods, and the relation between private and government consumption. *Eur Econ Rev* 2004;48(6):1367-98.
15. Solberg HA. Cultural prescription: the European Commission's Listed Events Regulation-over reaction? *Sport Soc* 2002;5(2):1-28.
16. Poort J, Baarsma B. Measuring the welfare effects of public television. *J Media Econ* 2016;29(1):31-48.
17. Asian Media Information and Communication Centre. Public service broadcasting: a best practices sourcebook. Singapore: UNESCO; 2005.
18. Solberg HA. Public service broadcasters will survive without expensive sports programs: a response to Tjernström and Tjernström. *J. Media Econ* 2008;21(4):264-9.
19. Cwynar C. On thin ice: hockey Night in Canada and the future of national public service media. *Int Commun Gaz* 2017;79(2):135-47.
20. CBC [Internet]. CBC programming and national consciousness and identity 2005 [updated 2005 Sep 21; cited 2023 Mar 31]. Available from: <https://cbc.radio-canada.ca/en/vision/governance/programming-policies/national>.

21. Røssland LA. Sports – nation – television: the cultural dimension of the Listed events history in Norway. *Int Commun Gaz* 2017;79(2):148-61.
22. Woodhouse J. Broadcasting: listed sporting events. England: House of Commons Library; 2022.
23. Noll RG. Chris Gratton and Harry Arne Solberg, The economics of sports broadcasting. *J Media Econ* 2010;23(1):42-5.
24. Media Development Authority of Singapore, Singapore Sports Council. Proposed revisions to the anti-siphoning list and definition of delayed broadcast. Singapore: Singapore Sports Council; 2012.
25. TV Digital Watch [Internet]. History of FIFA World Cup broadcasting in Thailand [updated 2018 May 17; cited 2023 May 31]. Available from: <https://www.tvdigitalwatch.com/world-cup-boardcast-thailand-2018/>
26. NBTC [Internet]. NBTC announcement of must-carry and must-have rules [updated 2013 Jan 4; cited 2023 May 31]. Available from: <https://www.nbtc.go.th/News/Information>
27. Bangkok Business [Internet]. IT digital table: Dr. Somkiat commented on FIFA 2022 broadcasting [updated 2022 Nov 8; cited 2023 May 31]. Available from: <https://www.bangkokbiznews.com/tech/1036471>
28. Malkawi BH. Broadcasting the 2006 World Cup: the right of Arab fans versus ART exclusivity. *Fordham Intell Prop Media & Ent LJ* 2006;17(3):591.